

Załącznik nr 1 do Uchwały
Nr XVIII/123/12 Rady Gminy Karsin
z dnia 26 kwietnia 2012 r.

Osowo
Marzec 2011

WSTĘP	3
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
1.1 Położenie miejscowości	4
1.2 Historia miejscowości	5
1.3 Struktura Miejscowości	7
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW	8
2.1 Inwentaryzacja przyrodnicza	8
2.2 Dziedzictwo kulturowe	8
2.3 Infrastruktura społeczna	13
Kultura	15
Zdrowie i opieka społeczna	16
Sport i rekreacja	16
2.4 Infrastruktura techniczna	16
Wodociągi	16
Kanalizacja	16
Gospodarka odpadami	16
Sieć komunikacyjna	16
Elektroenergetyka	17
Zaopatrzenie w gaz	17
Ciepłownictwo	17
Środowisko	17
2.5 Gospodarka i rolnictwo	18
Przedsiębiorczość	18
Rolnictwo	18
2.6 Kapitał społeczny	20
3. OPIS OBSZAR O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU	20
4. OCENA SŁABYCH I MOCNYCH STRON	21
5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ	23
5.1 Wykaz planowanych inwestycji i przedsięwzięć na lata 2011-2018	23
5.2 Opis zadań	24
Modernizacja szkolnego placu zabaw w ramach programu Radosna Szkoła	24
Rekultywacja Składowiska Odpadów Komunalnych w Osowie	24
Rozwój Młodzieżowej Orkiestry Dętej	25
Rozbudowa zaplecza Domu Kultury w Osowie wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu	25
Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej	26
Budowa sieci kanalizacyjnej	27
Przebudowa ul. Wielewskiej	27
Budowa ul. Szkolnej w Osowie	28
Wymiana chodników przy ul. Hallera	28

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości wsi Osowo na lata 2011-2018 określa działania natury społecznej, gospodarczej i przestrzennej, zmierzające do aktywizacji obszarów wiejskich na terenie Gminy Karsin. Cele i zadania zawarte w dokumencie wpisują się w założenia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – Oś Priorytetowa 3: „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej” – Działanie: „Odnowa i rozwój wsi” (Kod Działania 313, 322, 323). Celem głównym Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jest wsparcie rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. (Dz. Urz. UE L 277/1 z 21.10.2005 r.) oraz Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) - (Dz. Urz. UE L 368/15 z 23.12.2006 r.). Działanie „Odnowa i rozwój wsi” zawarte w Osi 3 PROW 2007-2013 realizuje cel polegający na poprawie jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi to rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich. Realizacja działania tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich. Plan Odnowy Miejscowości Osowo na lata 2011-2018 spełnia kryteria dostępu wyznaczone w Działaniu „Odnowa i rozwój wsi” i będzie stanowił obligatoryjny załącznik wniosków aplikacyjnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Wszystkie inwestycje związane z rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej będą znacząco wpływały na poprawę warunków życia i pracy mieszkańców Osowa i całej gminy. Plan Odnowy Miejscowości przygotowany został wspólnie z mieszkańcami sołectwa Osowo, tak by realizowane zadania odpowiadały rzeczywistym potrzebom mieszkańców i mogły w pełni wykorzystać istniejący potencjał i szanse rozwoju miejscowości.

1. Charakterystyka miejscowości

1.1 Położenie miejscowości

Sołectwo Osowo jest położone w południowej części Gminy Karsin. Natomiast Gmina Karsin położona jest w południowej części powiatu kościerskiego i województwa pomorskiego na pograniczu Kaszub i Borów Tucholskich. Krajobraz Gminy tworzy pagórkowata równina z dużymi obszarami leśnymi.

Mapa Gminy Karsin

Miejscowość Osowo liczy obecnie 430 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2010r.) a całe sołectwo zamieszkuje 615 osób. Sołectwo zajmuje 1146 ha z czego 60 % zajmują grunty rolne i użytki zielone, lasy stanowią 37% powierzchni sołectwa. Krajobraz sołectwa tworzy pagórkowata równina z obszarami leśnymi. Osowo jest typową wsią rolniczą, z udziałem drobnego przetwórstwa drzewnego, handlu i usług. Rolnicy gminy Karsin gospodarują głównie na gruntach kl. V i VI. Podstawowe kierunki rozwojowe sołectwa Osowo to rolnictwo, przetwórstwo lokalnych surowców i usługi. Struktura wiekowa odznacza się przewagą ludności w wieku produkcyjnym. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym nie jest korzystny i wynosi ok. 20%.W związku z przemianami gospodarczymi kraju i trudną sytuacją na lokalnym rynku pracy od kilku lat obserwuję się powolny ale systematyczny wzrost poziomu wykształcenia. Gospodarstwa domowe nierolnicze stanowią ok. 50 %. Gospodarstwa domowe użytkujące gospodarstwo rolne (działkę rolną) to ok. 50 % ogółu gospodarstw domowych. Należy zwrócić uwagę, że gospodarstwa domowe użytkujące gospodarstwo często posiadają inne źródło utrzymania. Liczba mieszkańców przypadająca na 1 mieszkanie wynosi 4,8. Na 1 osobę przypada średnio blisko 20 m² powierzchni użytkowej mieszkalnej.

(dane raport o stanie gminy –2000r.)

1.2 Historia miejscowości

Jedna z nielicznych w gminie Karsin wsi szlacheckich figuruje wśród wsi rycerskich i szlacheckich na zaborach. „...Wioska Osowo ma dokument z roku 1374 r. Tegoż roku dnia 7 listopada nadał Wynrich von Knyprode Janowi de Osow (w dokumencie Hansowi de Osow) dwadzieścia włok na własność dziedziczną. Dokument mówi, że mieszkańcy tej osady mają nowe budynki stawiać, a stare zrywać. Ostatnie dowodzi, że wioska ta jest starsza, niżeli jej dokument osadczy. W pierwszych czasach Osowo, jako gniazdo rodzinne Osowskich, było majątkiem szlacheckim. W późniejszych czasach napotykamy w Osowie inne rodziny szlacheckie, których osiedlenie się na osowskiej ziemi tłumaczyć można związkami małżeńskimi, przeprowadzeniem się itp. Państwowe zapiski z roku 1682 wymieniają następujące rodziny szlacheckie w Osowie: Ossowscy, z których Marcinoa Osowska najwięcej podatku płaciła jako najzamożniejsza, potem Żukowscy, Głowczewscy (Krzysztof), Będzirowscy i Kowalscy. Zapiski kościelne zaś (z r. 1739) wymieniają na pierwszym miejscu szlachcica (nobilis) Szymona Osowskiego, który dał na kościół parafialny $\frac{3}{4}$ korca żyta i tyleż owsa, następują Kowalewscy, Piechowscy, Wysoccy, Jezierscy, (Jerzy).Protokół wizytacyjny z roku 1780 wymienia

oprócz rodzin już wymienionych: Łukowiczów (Józef Ł. nabył w r. 1776 dobra w Osowie) Czapiewskich, Odrowskich, (Stanisław) Okierskich (Luiza) i Żabińskich, (Andrzej).

W roku 1780 Osowo liczyło 257 mieszkańców w roku 1820 tylko 80 (według statystyki ówczesnej kwidzyńskiej) w r. 1848-422. w roku 1870 było 519 katolików 6 innego wyznania razem 525. W roku 1812 (statystyka Ramuła), w Osowie było 801 kaszubów katolików a 11 żydów razem 812 mieszkańców. W roku 1904 Osowo z przyległościami Białe Błoto i Zamość liczyło 1100 mieszkańców. ...”(na podstawie książki ks. B. Knitter „PARAFIA WIELEWSKA I BLIŻSZE JEJ OKOLICE KARSIN – ODRY”).

Leżąc nieco na uboczu od centrum wielewskiej parafii czy karsinskiej gminy, dawniej wiodła swój własny żywot. O życiu mieszkańców wsi pisze kronika szkolna , która w większym niż zwykle stopniu jest kroniką wsi z tamtych lat. O mieszkańcach pisała wówczas znana nauczycielka szczególnie mocno wpisana w dzieje Osowa II połowy XX w. Anna Czapiewska : „Ludność Osowa była pracowita , ofiarna i zjednoczona , można o nich krótko powiedzieć - a cudzego nie chcą”

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, jeszcze przed zajęciem Pomorza Wschodniego, 1 sierpnia 1919 r. zostało utworzone województwo pomorskie podzielone na powiaty i gminy. Przynależność powiatowa gminy Karsin a wraz z nią wsi Osowo nie uległa zmianie.

Po II wojnie światowej powiat chojnicki wszedł do utworzonego województwa bydgoskiego. Gmina Karsin pozostała w nim do 1975 r., kiedy to zlikwidowano powiaty.

W wyniku reformy administracyjnej kraju (1975) gminę Karsin włączono do województwa gdańskiego, od roku 1999 gmina należy do powiatu kościerskiego i województwa pomorskiego.

1.3 Struktura Miejscowości

Osowo jest wsią typowo rolniczą o zabudowie zagrodowej . Od ulicy stoi budynek mieszkalny, dalej w podwórzu zagrody rolnicze chlewnie, stodoły. Zabudowa jest zwarta, w centrum wsi stoi zabytkowa kapliczka z 1897 r. oraz staw i przystanek PKS oraz kościół parafialny pw. Św. Maksymilian Kolbe, który rozpoczęto budować w 1983r. Jednym z najważniejszych obiektów wsi jest budynek Szkoły Podstawowej, w którym wiedzę zdobywają najmłodszy mieszkańcy Osowa i Zamościa.

Osowo –widok na staw wiejski

2. Inwentaryzacja zasobów

2.1 Inwentaryzacja przyrodnicza

Obszar sołectwa Osowo i Gminy Karsin klasyfikowany jest jako przestrzeń ekologicznie niezagrożona. Lokalne antropogeniczne zagrożenia środowiskowe są stosunkowo łatwe do redukcji, szczególnie z uwagi na bardzo wysoki potencjał biotyczny środowiska, jak i brak znaczących źródeł zanieczyszczeń na obszarze i okolicach Gminy. Gmina Karsin stanowi więc jeden z elementów obszaru węzłowego o znaczeniu krajowym i międzynarodowym w systemie Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET). Cały teren sołectwa jest objęty obszarem ochrony w ramach sieci NATURA 2000 - OSOP czyli Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków.

W granicach zlewni Wdy znajduje się **Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 121 - zbiornik międzymorenowy Czersk** o powierzchni 142 km², wieku czwartorzędowego. Średnia głębokość ujęć wynosi 10 ÷ 50 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 50 tys. m³/d. Jakość wód jest wysoka i średnia, wody nieznacznie lub średnio zanieczyszczone, lokalnie wymagające uzdatniania.

Głównymi elementami powiązań przyrodniczych obszaru gminy z obszarami sąsiednimi są:

Wdzydzki Park Krajobrazowy

duże kompleksy leśne Borów Tucholskich,

pradolina rz. Niechwaszcz,

OCHK Borów Tucholskich,

OCHK Północny (byłe woj. bydgoskie).

2.2 Dziedzictwo kulturowe

Miejscowość może się poszczycić takimi osiągnięciami jak budowa : Domu Kultury, Remizy Strażackiej, rozbudową Szkoły Podstawowej, a w ostatnich latach pięknego kościoła , plebanii, kostnicy i cmentarza. Dom Kultury w Osowie wielokrotnie remontowany i częściowo dobudowany stoi w otoczeniu placu zabaw i w sąsiedztwie boiska sportowego w centrum wsi. Tutaj odbywają się mecze, prowadzone są szkolne zajęcia sportowe oraz turnieje i festyny plenerowe.

Życie wiejskie kobiet skupia się w Kole Gospodyń Wiejskich kiedyś kultywujące tradycje kaszubskie (hafty, wyroby regionalne, kuchnię), dziś podejmujące tematy i inicjatywy bardziej współczesne mieszkańcom.

Powstanie kościoła i parafii w Osowie to najważniejsze wydarzenie w dziejach tej wsi. Kościół pw. Św. M.M. Kolbego powstał w 1983 r. z inicjatywy mieszkańców, którego pomysł zrodził się jeszcze przed II wojną światową. Warty uwagi jest kapliczka w centrum wsi obok szkoły z 1897 r. „Matki Bożej oraz Serca Pana Jezusa” zbudowana z cegły, trzykondygnacyjna.

Kościół w Osowie

Największą wizytówką Osowa jest powstała we wrześniu 2003 r. Młodzieżowa Orkiestra Dęta. Obecnie zespół liczy 20 młodych muzyków, w wieku od 10 do 17 lat. Kapelmistrzem i kierownikiem artystycznym orkiestry jest Józef Baczyński z Brus, muzyk i nauczyciel. Umundurowanie i część instrumentów zostały zakupione przez Urząd Gminy w Karsinie. Pozostałe instrumenty zakupili rodzice młodych muzyków. Orkiestra działa przy Domu Kultury w Osowie. Młodzieżowa Orkiestra Dęta uświetnia wszelkie uroczystości strażackie a także jubileusze i uroczystości gminne. Występ inauguracyjny nastąpił podczas pasterki w Wigilię Bożego Narodzenia w kościele w Osowie. Rok 2004 przyniósł kolejne występy: w Garczynie podczas zawodów pożarniczych, na odpuście w Wielu, w czasie wigili św. Jana w Wielu oraz podczas otwarcia sali gimnastycznej w Karsinie. W 2005 roku muzycy uświetniali swoimi występami takie uroczystości jak: otwarcie sezonu

agroturystycznego powiatu kościerskiego, wigilia św. Jana w Bąku, dożynki gminne w Karsinie. W perspektywie planu planuje się rozwój orkiestry poprzez zakup odpowiednich instrumentów muzycznych oraz strojów.

Młodzieżowa Orkiestra Dęta

Tabela obiektów w ewidencji zabytków

1	Osowo	przy drodze polnej na północ od wsi		kapliczka przydrożna		XIX/XX w.	mur.	
2	Osowo	ul. Wielewska obok szkoły		kapliczka		1897 r.	mur.	
3	Osowo			kapliczka		1926 r.	mur.	
4	Osowo			dom, szkoła		1907 r.	mur.	
5	Osowo	d. nr 3 ob. ul. Hallera		dom mieszk.		1928 r.	mur.	W. Miętki
6	Osowo	ul. Hallera 4		dom mieszk.		ok. 1903 r.	mur.	Bernard Studzinski
7	Osowo	ul. Hallera 4		obora		pocz. XX w.	mur./drewn.	Bernard Studzinski
8	Osowo	ul. Hallera 23		bud. gosp.		przed 1939 r.	drewn./mur.	Czapiewski
9	Osowo	ul. Szkolna 1		dom mieszk.		ok. 1907 r.	mur.	Arkadiusz Czapiewski
10	Osowo	ul. Szkolna 2		dom mieszk.		pocz. XX w.	mur.	Kiedrowicz
11	Osowo	ul. Szkolna2		obora/chlew		pocz. XX w. po 1945 r.	mur./drewn.	Kiedrowicz
12	Osowo	ul. Szkolna 2		d. obora, ob. magazyn, garaż		pocz. XX w.	mur./drewn.	Kiedrowicz
13	Osowo	ul. Szkolna 4		dom mieszk.		1939 r.	mur.	Czapiewski
14	Osowo	ul. Wielewska 17		dom		pocz. XX w.	mur.	Ciepliński
15	Osowo	ul. Wielewska 48/50		dom mieszk.		ok. 1935 r.	mur.	

Plan Odnowy Miejscowości Osowo na lata 2011-2018

16	Osowo	ul. Wielewska 51		dom mieszk.		1934 r.	mur.	B. Duraj
17	Osowo	ul. Wielewska 52		dom mieszk.		1935 r.	mur.	
18	Osowo	ul. Wielewska 54		obora		ok. 1930 r.	mur.	Dorau
19	Osowo	ul. Wielewska 54		dom mieszk.		1908 r.	drewn./mur.	Dorau
20	Osowo	ul. Wielewska 59		dom mieszk.		lata 30-te XX w.	mur.	
21	Osówko	13		dom mieszk.		lata 20/30 –te XX w.	mur.	
22	Osówko	18		dom mieszk.		lata 20/30-te XX w.	mur.	
23	Osówko	18	zagroda	obora		lata 20/30-te XX w.	drewn./mur.	
24	Osówko	23		dom mieszk.	obiekt niezamieszkały	I poł. XX w.	mur.	
25	Osówko	23		dom mieszk.		1934 r.	mur.	S. Czapiewski
26	Osówko	23		obora/stodoła		lata 30-te XX	drewn./mur.	S. Czapiewski
27	Osówko	23		dom mieszk.		1914 r.	mur.	J. Czapiewski
28	Białe Błota	w centrum wsi		kapliczka		1928 r.	mur.	
29	Białe Błota	2		dom mieszkalny		2 poł. .XIX w.	drewn.	Jadwiga Brunke

2.3 Infrastruktura społeczna

W Osowie znajduje się Szkoła Podstawowa, w której naukę pobiera prawie 90 uczniów z Osowa i Zamościa.

Na stronie internetowej placówki, w zakładce „Z kart historii wsi i szkoły” czytamy: „Istniejące kroniki szkoły niemiecka i polska uległy wskutek działań wojennych w 1945 r. zniszczeniu. Kronika niemiecka datowała swój początek około roku 1830.

Szkoła w Osowie istniała znacznie wcześniej, była prawdopodobnie już w okresie przed rozbiorem Polski. Na początku wieku XIX budynek szkoły składał się z jednej sali szkolnej i dwupokojowego mieszkania nauczycielskiego. Budynek był drewniany. Około 1840 r. został zbudowany nowy budynek szkolny - mur pruski. Czynne wtedy były dwie sale szkolne, a około 1870 r. czynnych było już trzech nauczycieli. Poza wsią Osowo z wybudowaniami i Zamościem, który w tym czasie był majątkiem, a właścicielem jego byli Sarnowscy, uczęszczali do tutejszej szkoły dzieci z Rudzin i z Huty. Około 1898 r. został wybudowany budynek gospodarczy. Budynek był murowany, przy tym stodoła z drwalnią. W tym samym czasie wybito nową studnię. Gmach szkolny okazał się jednak za szczupły.

W roku 1906 przystąpiono do jego rozbudowy. W następnym roku budowa była gotowa tak, jak jest obecnie. Szkoła obejmuje trzy sale szkolne na parterze, dwa mieszkania nauczycielskie na piętrze, oraz jedno mieszkanie na poddaszu. Do szkoły należało poza gruntem na którym stoi budynek szkolny 1 ha ziemi nad drogą do Karsina oraz 0,75 ha łąki nad rzeką Niechwaszcz. W lutym 1931 r. z przyczyn niewyjaśnionych, w godzinach porannych wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarczych, które uległy wraz z ustępami całkowitemu zniszczeniu. W tym samym czasie zostały odbudowane. Z życia szkolnego kronika niemiecka nie zawierała nic szczególnego. Podawała tylko ilość dzieci, która wynosiła około roku 1850 mniej więcej 150, a w 1931 r. 260. Również zaznaczone były nazwiska nauczycieli. Ostatnim kierownikiem przed pierwszą wojną światową i podczas wojny był Narcyz Woelk, z pochodzenia Polak, który rzetelną pracą i życzliwością zaskarbił sobie serca miejscowej ludności. Poza szkołą posługiwał się językiem polskim. Poprzednikiem jego był Wojciech Powalski również Polak. Do roku 1921 kierownikiem był Woelk Narcyz i nauczyciel Warczak. Obaj przeniesieni zostali do Tucholi.

(...) W roku 1925 szkoła otrzymała organizacyjny stopień „pięcioklasowy”, a w 1934 r. „szkoła powszechna stopnia drugiego”.

Od 1928 do 1931 czynnych nauczycieli było pięciu od 1925-1928 czterech nauczycieli.

W roku 1936 utworzono jednoklasową szkołę powszechną w Zamościu w domu prywatnym Skwierawskiego, który spalił się po zakończeniu działań wojennych w 1945 roku. Kierownikiem szkoły w Zamościu był Skiba. Zaraz po oswobodzeniu Osowa zajęła się zorganizowaniem szkoły Czapiewska Ludwika, nauczycielka z przed 1939 r., żona Czapiewskiego Leona, kierownika szkoły również z przed 1939 r., który od 1939 do 1945r. przebywał w obozie jeńców (Oflag). Naukę szkolną rozpoczęto w maju 1945 r. przy 202 uczniach i jednej nauczycielce - Czapiewskiej Ludwice. W październiku 1945 r. powrócił z obozu jeńców kierownik szkoły - Czapiewski Leon, który pracował tutaj do końca września 1946 r., a od października tegoż roku został przeniesiony na stanowisko kierownika szkoły Nr 3 w Chojnicach. Od 1 lutego 1946 r. Inspektorat Szkolny w Chojnicach przydzielił tutejszej szkole trzecią siłę nauczycielską - Wielewską Ludwikę z Wiela. Dnia 01 października 1946 r. stanowisko kierownika szkoły objął Jakub Gierszewski." Szkoła mieści się przy ul. Wielewskiej 23.

Szkoła w Osowie –stan obecny

Kultura

W Osowie działa od wielu lat Dom Kultury, początki jego sięgają lat 50-tych, wstępnie była to świetlica wiejska później powstał Wiejski Dom Kultury. W ostatnich latach został wyremontowany, wybudowano nową kotłownię, ocieplono ściany zewnętrzne i poprawiono izolację fundamentów. W najbliższym czasie planują się rozbudowę zaplecza kuchennego aby w pełni wykorzystać jego potencjał. W budynku swoją siedzibę ma, także biblioteka publiczna.

Dom Kultury jest placówką upowszechniania kultury a podstawowe zadania realizowane to:

- rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych;
- edukacja kulturalna i wychowanie poprzez sztukę;
- gromadzenie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury;
- kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- organizowanie przedsięwzięć promujących dorobek kulturalny gminy Karsin
- współpraca z innymi instytucjami kultury i placówkami oświatowymi.

Dom Kultury w Osowie

Zdrowie i opieka społeczna

Na terenie sołectwa opiekę zdrowotną profilaktyczno – leczniczą sprawuje Ośrodek Zdrowia w Karsinie należący do NZOZ „Przychodnia”. W ośrodku znajduje się, także gabinet stomatologiczny, gabinety rehabilitacyjne oraz apteka.

Sport i rekreacja

Na terenie sołectwa działa Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe, które posiada ogniwa regulaminowe - Ludowe Zespoły Sportowe. Prowadzi sekcję piłki nożnej „Orzeł Osowo”. Boisko do piłki nożnej i siatkówki bezpośrednio przylega do Domu Kultury.

2.4 Infrastruktura techniczna

Wodociągi

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców Osowa odbywa się z ujęcia wody zlokalizowanego w Dąbrowie za pomocą sieci wodociągowej. Część mieszkańców czerpią z własnych ujęć.

Kanalizacja

W 2009r rozpoczęto prace projektowe budowy sieci kanalizacyjnej we na terenie sołectwa. Obecnie mieszkańcy mają zbiorniki bezodpływowe, które są okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków w Cisewiu.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne składowane są w pojemnikach na nieczystości i sukcesywnie wywożone przez firmy posiadające koncesje na wysypisko odpadów komunalnych. We wsi jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów. Do końca 2009r. czynne było składowisko odpadów Osowie, które jednak ze względu wyposażenie techniczne zaprzestało swojej działalności. Rekultywacja tego składowiska jest przewidziana na II kwartał 2012r.

Sieć komunikacyjna

Sieć komunikacyjna jest średnio rozwinięta. Znaczne odległości do większych miast regionu (Gdańsk, Bydgoszcz ok. 100 km) wiąże się z tym mała dostępność mieszkańców do korzystania z usług ponadpodstawowych. Przez teren sołectwa przebiega droga

powiatowa. W wymagającym modernizacji stanie znajduje się ponad 100 km. dróg transportu rolnego. Transport publiczny zapewnia PKS .

Elektroenergetyka

Wieś Osowo jest w pełni zelektryfikowana. Przez teren miejscowości przebiegają 2 główne linie energetyczne należące do Kompanii Energetycznej ENERGA. Na terenie sołectwa istnieje dobrze rozwinięta sieć oświetlenia ulicznego.

Zaopatrzenie w gaz

We wsi nie ma gazociągu i w najbliższych latach nie przewiduje się jego budowy. Potrzeby mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w gaz realizuje kilka firm za pośrednictwem punktów dystrybucji gazu, co w pełni zaspakaja potrzeby.

Ciepłownictwo

Cechą charakterystyczną systemu zaopatrzenia w ciepło mieszkańców Osowa jest duża liczba kotłowni lokalnych opalanych węglem i drewnem oraz bardzo nieliczne przypadki ogrzewania olejem opałowym. Na terenie gminy nie ma zorganizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Zaspokajanie potrzeb cieplnych odbiorców na terenie sołectwa odbywa się obecnie w oparciu o:

- lokalne kotłownie opalane drewnem i jego odpadami oraz węglem, zasilające zakłady przemysłowe oraz obiekty użyteczności publicznej w energię niezbędną do ogrzewania, produkcji ciepłej wody oraz do celów technologicznych,
- indywidualne źródła w domach mieszkalnych i obiektach usługowych, na paliwa stałe (węgiel, odpady drzewne i drewno) oraz nielicznie na olej opałowy, dostarczające ciepło na potrzeby centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody, w szczątkowej formie występują też elektryczne urządzenia grzewcze.
- ciepła woda w lecie przygotowywana jest w zdecydowanej większości (szacuje się na ok. 60%) w urządzeniach elektrycznych.

Środowisko

Na obszarze sołectwa nie występuje zagrożenie środowiska naturalnego.

➤ Powietrze.

Ogólnie stan czystości powietrza można określić jako bardzo dobry. Na stan zanieczyszczenia powietrza na obszarach wiejskich ma wpływ wielkość emisji z palenisk domowych i lokalnych, niedużych kotłowni, które w sumie nie mają znaczącego wpływu na stan środowiska ze względu na niewielką emisję. Dotąd nie zanotowano przekroczeń w zawartości szkodliwych substancji w powietrzu.

➤ Jakość wody.

Główne cieki powierzchniowe w gminie to rzeki Wda i Niechwaszcz, które prowadzą wody do Wisły. Na terenie gminy znajdują się bogate złoża wód podziemnych (tzw. Czerski zbiornik wód podziemnych), które zabezpieczają obecne oraz przyszłe potrzeby gminy z dużym zapasem, mogą również stanowić źródło czystej wody dla pobliskich miast.

Wody podziemne czwartorzędowe nie zawierają żelaza i tylko śladowe ilości manganu i nie wymagają uzdatniania. Nie stwierdza się również innych zanieczyszczeń.

Cały obszar gminy zaliczony jest do obszarów najwyższej ochrony wód podziemnych (ONO) i obszarów wysokiej ochrony wód podziemnych (OWO).

2.5 Gospodarka i rolnictwo

Przedsiębiorczość

Wieś Osowo ma charakter rolniczy, z udziałem przemysłu drzewnego. Rolnicy gospodarują głównie na gruntach kl. V i VI. Brak dużego przemysłu, piękne jeziora oraz grzybodajne lasy to naturalne atuty, które doceniają coraz częściej przybywający na tereny goście.

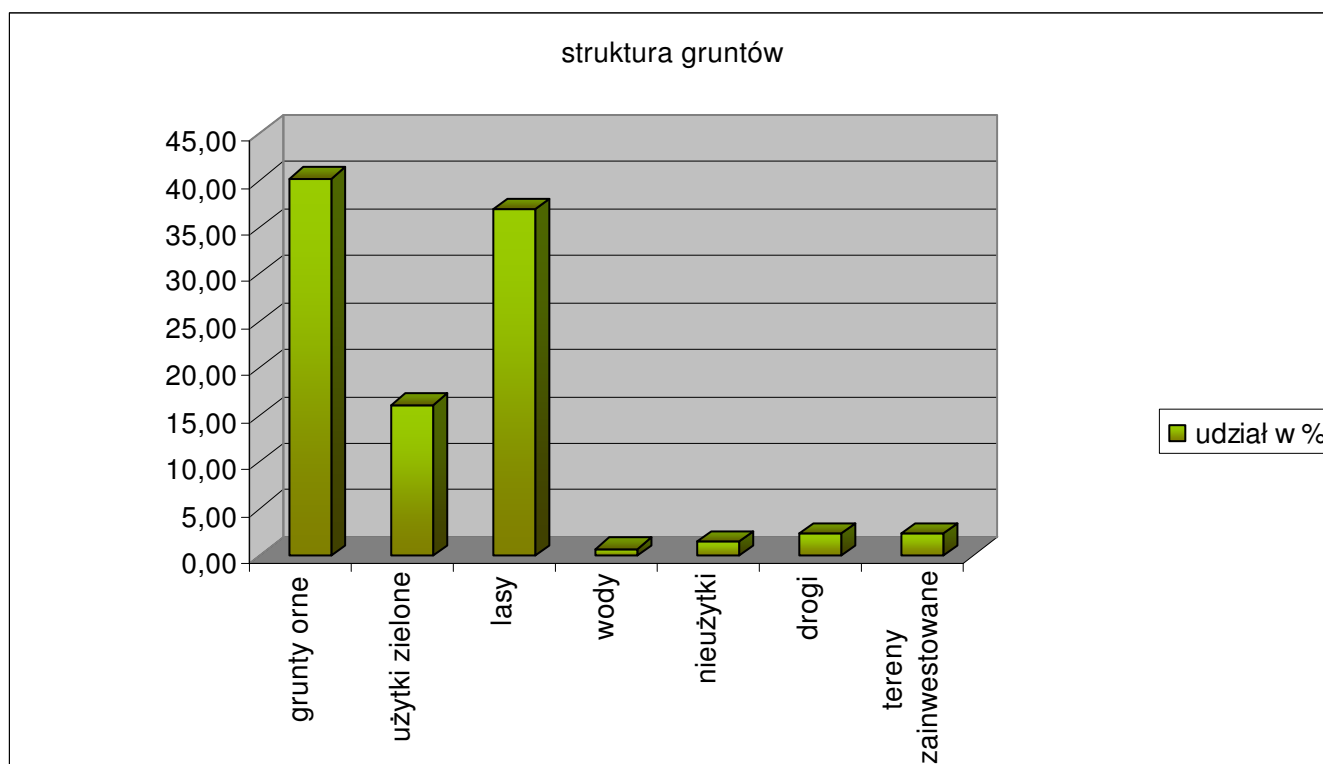
Gospodarka lokalna całej gminy, w tym również sołectwa Osowa, opiera się na małych rodzinnych podmiotach gospodarczych ze sfery produkcyjnej, usługowej i handlowej. Na terenie sołectwa znajdują się trzy sklepy spożywcze oraz bar.

Rolnictwo

Jednym z najważniejszych źródeł dochodów mieszkańców Osowa i okolic było i w dalszym ciągu pozostaje rolnictwo. Utrzymuje się z niego spora liczba gospodarstw domowych.

Struktura gruntów na terenie sołectwa Osowo

l.p	użytek	powierzchnia w ha	udział w %
1	grunty orne	461,10	40,24
2	użytki zielone	184,12	16,07
3	lasy	423,41	36,95
4	wody	8,16	0,71
5	nieużytki	16,00	1,40
6	transport	27,26	2,38
7	tereny zainwestowane	25,92	2,26
	SUMA	1145,97	100,00

Powierzchnia gruntów rolnych w Osowie wynosi 461ha, co stanowi 40% powierzchni sołectwa. Lasy stanowią ponad 35% powierzchni, wody 0,7%. Jakość gleb na naszym terenie jest stosunkowo niska, przeważają gleby klasy V i VI, co stanowi podstawę do traktowania zasobu gleb jako potencjału do przekształceń proekologicznych i urbanizacyjnych. Rolniczy charakter sołectwa, rozdrobnienie gospodarstw oraz ich

ukierunkowanie głównie na zaspokojenie potrzeb rodzin rolniczych decydują o stosunkowo wysokiej obsadzie zwierząt gospodarskich. Wśród gospodarstw indywidualnych przeważają gospodarstwa produkujące głównie na własne potrzeby. Dużą szansą rozwoju rolnictwa jest powstanie i rozwój gospodarstw ekologicznych oraz agroturystyki. Jednak prowadzenie tego typu działalności wymaga konsekwencji działania oraz wiedzy w zakresie metod upraw, wzbogacania gleb itp. Potrzebny jest system wspierania i zachęt do tworzenia gospodarstw ekologicznych oraz produkcji zdrowej żywności.

2.6 Kapitał społeczny

W Osowie działa kilka organizacji pozarządowych. Najbardziej prężna z długoletnią tradycją to Ochotnicza Straż Pożarna. Poza nią jest tutaj Koło Związku Emerytów i Rencistów oraz Koło Gospodyń Wiejskich.

3. Opis obszar o szczególnym znaczeniu

Dla mieszkańców Osowa obszar o szczególnym znaczeniu tworzy prostokąt, który zaczyna się od kościoła i przystanku PKS, jeden z jego boków sięga do Domu Kultury a drugi bok można zamknąć na prywatnym sklepie spożywczym. W tym obszarze znajdują się kościół, przystanek PKS, Szkła Podstawowa, Dom Kultury, boisko sportowe, remiza OSP, dwa sklepy spożywcze, bar oraz oczyszczony niedawno staw wiejski.

Centrum wsi Osowo

4. Ocena słabych i mocnych stron

Podstawową metodą diagnozowania perspektywicznego przy tworzeniu strategii i planów jest analiza SWOT. Polega ona na przeanalizowaniu atutów i słabości podmiotu w warunkach szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. W odniesieniu do miejscowości analiza SWOT obejmuje analizę zewnętrzną (szanse i zagrożenia), czyli analizę tych obszarów na zewnątrz miejscowości, które wpływają na jej funkcjonowanie, a nad którymi nie ma ona kontroli i analizę wewnętrzną (mocne i słabe strony), czyli obecnego jej potencjału, realizowanych zadań i możliwości rozwojowych niezależnych lub zależnych w niewielkim stopniu od otoczenia.

Dla określenia silnych i słabych stron w miejscowości Osowo zostały wzięte pod uwagę następujące elementy;

- *mieszkańcy sołectwa (intelektualne, aktywność społeczna, siła robocza)*
- *sytuacja w zagospodarowaniu przestrzennym, możliwości inwestycyjne, wykorzystanie dobrej lokalizacji wsi*
- *stan i możliwości rozwojowe rolnictwa,*
- *stan i możliwości rozwojowe przemysłu*
- *handel, usługi,*
- *bezpieczeństwo,*
- *opieka zdrowotna, szkolnictwo*

Ocenę silnych i słabych stron rozwoju wsi przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Czynnik	Silne strony	Słabe strony
1	Mieszkańcy	- duże zasoby siły roboczej, - duża aktywność zawodowa , - wykształcona młodzież,	- Brak miejsc pracy, - zagrożenie wzrostem bezrobocia, - migracja i emigracja wykształconej młodzieży w poszukiwaniu pracy
2	Zagospodarowanie przestrzenne wsi	- Duże możliwości rozbudowy wsi	- brak planu zagospodarowania przestrzennego, - brak sieci kanalizacyjnej
3.	Rolnictwo	- wykwalifikowani rolnicy - programy wspierające rolnictwo - możliwość pozyskania środków	- rozdrobnienie gospodarstw, - słabe gleby - brak rynków zbytu na

		na działalność poza rolniczą	towary rolne - brak przetwórstwa rolno-spożywczego,
4.	Handel, usługi	- rozwijająca się bazy usługowej,	- duże koszty związane z prowadzeniem działalności, - zbyt mała ilość osób przyjezdnych
5.	Opieka zdrowotna, szkolnictwo	- dobra baza kulturalno-oświatowa - dobrze wykwalifikowana kadra,	- brak organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, (brak zajęć pozalekcyjnych),

Szanse i zagrożenia dla rozwoju wsi przedstawione są wg podanych niżej elementów, określonych na podstawie przeprowadzonej wśród mieszkańców wsi ankiety.

- *położenie geograficzne w gminie, w stosunku do okolicznych gmin,*
- *koniunktura gospodarcza - rolnictwo*
- *atrakcyjność inwestycyjna,*
- *środowisko naturalne,*
- *procesy demograficzne,*

Zestawienie szans i zagrożeń dla rozwoju sołectwa.

Lp.	Czynnik	Szanse	Zagrożenia
1	Położenie geograficzne	- korzystne położenie pod względem krajobrazowym (jeziora , lasy , łąki i szlaki turystyczne)	- likwidacja lokalnych połączeń autobusowych i PKS - duża odległość do większych aglomeracji
2	Koniunktura gospodarcza – rolnictwo	- powstanie rolniczych grup producenckich - kursy dokształcające, możliwość przekwalifikowania	- brak zainteresowania terenem przedsiębiorców i inwestorów, którzy chcieli by zainwestować swój kapitał
3	Atrakcyjność inwestycyjna	- duży zasób wykwalifikowanej siły roboczej, - czyste, nieskażone środowisko, możliwość wykorzystania ciekawego krajobrazu, wód, lasów dla rozwoju inwestycji o charakterze turystyczno - wypoczynkowym	- zbyt mała promocja atrakcyjności okolicy - brak terenów inwestycyjnych
4	Środowisko naturalne	- brak przemysłu, który wpływałby niekorzystnie na otoczenie - możliwość skorzystanie ze środków pomocowych na	- brak kanalizacji , zbiorniki na nieczystości powodują zagrożenie zanieczyszczania wód gruntowych i rowów

		inwestycje związane z ochroną środowiska,	melioracyjnych
5	Procesy demograficzne	- wzrost liczby ludzi wykształconych, - możliwość realizacji, budownictwa mieszkaniowego i co za tym idzie wzrost liczby mieszkańców	- migracja i emigracja ludzi wykwalifikowanych i przedsiębiorczych do większych skupisk miejskich duże bezrobocie powodujący wzrost patologii w społeczności

5. Opis planowanych zadań

5.1 Wykaz planowanych inwestycji i przedsięwzięć na lata 2011-2018

Lp.	Nazwa działania	Termin realizacji	Koszt ogólny	Źródła Finansowania
1	Modernizacja szkolnego placu zabaw w ramach programu Radosna Szkoła	2011	130 000	65 000 zł – MENiS w ramach programu Radosna Szkoła 65 000 zł -udział własny gminy
2	Rekultywacja składowiska odpadów w Osowie	2012	800 000	600 000 zł – RPO (w ramach działania 5.1) 200 000 zł -udział własny gminy
3	Rozwój Młodzieżowej Orkiestry Dętej	2011- 2012	35 000	25 000 zł – program LEADER (w ramach działania Małe Projekty) 10 000 zł -udział własny Gminy
4	Rozbudowa zaplecza Domu Kultury w Osowie wraz z zagospodarowaniem terenu	2011-2013	800 000	500 000 zł – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 300 000 zł -udział własny Gminy
5	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej	2011-2013	300 000	150 000 zł – Urząd Marszałkowski w Gdańsku 150 000 zł – budżet Gminy Karsin
6	Budowa kanalizacji sanitarnej	2011 - 2015	2 000 000	1 500 000 zł – Programy Operacyjne Unii Europejskiej bądź NFOŚiGW, WFOŚiGW 500 000 zł – udział własny gminy
7	Przebudowa ul. Wielewskiej	2014- 2016	350 000	350 000 zł –Przyszłe fundusze Unii Europejskiej oraz udział własny gminy,
8	Budowa ul. Szkolnej w Osowie	2017- 2018	800 000	650 000 Program Rozwoju Dróg Lokalnych 150 000 zł -udział własny gminy
9	Wymiana chodników przy	2018-2019	200 000	150 000 zł – Programy Rozwoju

	ul. Hallera			Obszarów Wiejskich 50 000 zł - udział własny Gminy
--	-------------	--	--	---

5.2 Opis zadań

Modernizacja szkolnego placu zabaw w ramach programu Radosna Szkoła

Przedmiotem projektu jest modernizacja istniejącego placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Osowie. Celem projektu jest przystosowanie go do potrzeb dzieci młodszych, co stworzy im warunki odpowiedniego rozwoju intelektualnego i motorycznego. Plac zabaw ma stanowić centrum rekreacyjne dla dzieci, w którym będą bezpiecznie i zdrowo się rozwijać oraz spędzać czas wolny z rodzicami.

Przedsięwzięcie to jest finansowane ze środków w ramach rządowego programu „Radosna Szkoła” finansowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w wysokości 65 000 zł a pozostała kwota zostanie sfinansowania przez Gminę Karsin.

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Modernizacja szkolnego placu zabaw w ramach programu Radosna Szkoła
	Termin realizacji
Przygotowanie dokumentacji technicznej	31.05.2011
Roboty budowlane, montaż urządzeń i rozliczenie zadania	31.10.2011

Rekultywacja Składowiska Odpadów Komunalnych w Osowie

Od 1 stycznia 2010r. zawieszona została działalność na Gminnym Składowisku Odpadów w Osowie ze względu zastrzone standardy utrzymania składowisku, Gmina Karsin wspólnie 10 gminami, udziałowcami spółki Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych "Stary Las" Sp. z o.o. w Starogardzie Gdańskim w 2009r. wspólnie i za pośrednictwem Zakładu złożyła wnioszek o pozyskanie dofinansowania na rekultywację nieczynnych składowisk na terenie działania ZUO „Stary Las”. Składowisko w Osowie będzie zrehabilitowane (zgodnie z harmonogramem działań) w II kwartale 2012r.

Zadanie zostanie sfinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego z działania 5.1 w wysokości około 600 000 zł oraz budżetu Gminy Karsin w kwocie 200 000 zł.

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Rekultywacja Składowiska Odpadów Komunalnych w Osowie
	Termin realizacji
Wykonanie opracowania dokumentacji	30.10.2011
Roboty budowlane, rozliczenie zadania	15.12.2012

Rozwój Młodzieżowej Orkiestry Dętej

Celem zadania jest rozwój Młodzieżowej Orkiestry Dętej poprzez zakup nowych instrumentów oraz jednolitych strojów dla członków zespołu.

Przedsięwzięcie to zostanie sfinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania "LEADER" gdzie poziom dofinansowania wynosi 75% kosztów kwalifikowanych, pozostała kwota będzie pochodzić z budżetu Gminy Karsin

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Rozwój Młodzieżowej Orkiestry Dętej
	Termin realizacji
Złożenie wniosku aplikacyjnego	2011
Rozliczenie zadania, złożenie wniosku o płatność	2012

Rozbudowa zaplecza Domu Kultury w Osowie wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu

W celu poprawy jakości usług kulturalnych oferowanych przez Dom Kultury w Osowie niezbędna jest dobudowa pomieszczeń z przeznaczeniem na zaplecze socjalne, w tym pomieszczenia na sanitarne. Przewiduje się również, przebudowę zaplecza kuchennego oraz zakup wyposażenia w celu osiągnięcia pełnych standardów i możliwości przygotowania posiłków na odpowiednim poziomie. Drugim elementem operacji

zagospodarowanie terenu wokół Domu Kultury i przyległego boiska sportowego poprzez jego ogrodzenie , przebudowę ciągów pieszych, a także utworzenie nowego placu zabaw dla dzieci i dorosłych (siłownie plenerowe). Przedsięwzięcie to zostanie sfinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania” Odnowa i Rozwój Wsi” gdzie poziom dofinansowania może wynosić 75% kosztów kwalifikowanych, pozostała kwota będzie pochodzić z budżetu Gminy Karsin

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Rozbudowa zaplecza Domu Kultury w Osowie
	Termin realizacji
Dokumentacja techniczna	2011- 2012
Roboty budowlane	2013

Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej

Celem zadania jest rozwój ruchowy dzieci i młodzieży z terenów wiejskich oraz wyrównywanie różnic w dostępie do dobrej infrastruktury sportowej. Ze względu na zbyt małą powierzchnie boiska szkolnego, planuję się budowę boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni syntetycznej z poliuretanu z liniami do koszykówki , siatkówki, piłki ręcznej oraz tenisa ziemnego.

Zadanie zostanie sfinansowane wspólnie z Urzędem Marszałkowskim w Gdańsku oraz Gminą Karsin.

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej
	Termin realizacji
Dokumentacja techniczna	2011
Roboty budowlane	2013

Budowa sieci kanalizacyjnej

Obecnie trwają projektowe sieci wodociągowej i kanalizacyjnej dla miejscowości Osowo i Osówko. Po zakończeniu fazy projektowej przewiduję się budowę sieci kanalizacyjnej dla wsi Osowo oraz Osówko. Ta inwestycja przyczyni się do poprawy jakości życia w sołectwie i przyczyni się do rozwoju miejscowości. Zadanie zostanie sfinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich z działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w wysokości 75 % kosztów lub z Programów Operacyjnych. Pozostałe koszty zostaną pokryte z budżetu Gminy Karsin.

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Budowa sieci kanalizacyjnej
	Termin realizacji
Dokumentacja techniczna	2012
Wniosek aplikacyjny	2013
Roboty budowlane, rozliczenie projektu	2014-2015

Przebudowa ul. Wielewskiej

Jednym głównych problemów w Gminie i sołectwie jest stan dróg lokalnych. W ramach tego zadania planuje się przebudowę ul. Wielewskiej pokrywając ją na całej szerokości asfaltem. Prace te mają jednak sens po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej we wsi.

Zadanie zostanie sfinansowane w ramach z przyszłych programów Unii Europejskiej z finansowaniem na lata 2013-2020 oraz budżetu Gminy Karsin.

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Przebudowa ul. Wielewskiej
	Termin realizacji
Uregulowanie spraw własnościowych	2014
Opracowanie dokumentacji technicznej oraz złożenie wniosku aplikacyjnego	2015
Roboty budowlane ,rozliczenie zadania, złożenie wniosku o płatność	2016

Budowa ul. Szkolnej w Osowie

Podobnie jak w poprzednim zadaniu planuje się budowę ul. Szkolnej, która obecnie posiada nawierzchnię szutrową co zwłaszcza w okresach mokrych jest wielkim problemem dla mieszkańców tej ulicy. Zadanie, to również będzie możliwe do zrealizowania po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej.

Przedsięwzięcie to będzie finansowane z przyszłych środków unijnych lub w ramach Narodowego Programu Rozwoju Dróg Lokalnych oraz Gminy Karsin .

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Budowa ul. Szkolnej
	Termin realizacji
Uregulowanie spraw własnościowych	2015
Opracowanie dokumentacji technicznej oraz złożenie wniosku aplikacyjnego	2016
Roboty budowlane ,rozliczenie zadania, złożenie wniosku o płatność	2017-2018

Wymiana chodników przy ul. Hallera

Poza drogami dużym problemem jest stan techniczny chodników we wsi. Po zrealizowaniu zadań związanych z budową sieci kanalizacyjnej oraz przebudową dróg lokalnych, przewiduję się sukcesywną wymianę chodników we wsi.

Przedsięwzięcie to będzie finansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2013-2020 w ramach działania Odnowa Wsi, bądź też, ze środków pochodzących z funduszu LEADER oraz Gminy Karsin .

Harmonogram realizacji zadania

Przedsięwzięcie	Wymiana chodników przy ul. Hallera
	Termin realizacji
Opracowanie dokumentacji technicznej oraz złożenie wniosku aplikacyjnego	2017
Roboty budowlane ,rozliczenie zadania, złożenie wniosku o płatność	2018